

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **M. C. O. I.**
státní příslušnost Nigerijská federativní republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2024, č. j. OAM-186/DS-D03-K03-2023, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala žalobou ze dne 10. 5. 2024 podanou Městskému soudu v Praze, který ji následně postoupil podepsanému soudu z důvodu místní nepřislušnosti, přezkoumání shora

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Podle žalobkyně byla v řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena její práva. Připomněla, že zemi původu opustila z důvodu obav z provedení ženské obřízky vůči ní a vůči dceři. Má za to, že žalovaný se rizikem provedení ženské obřízky zabýval nedostatečně, když její obavy bagatelizoval. Přehlédl zejména, že riziko provedení ženské obřízky může žalobkyni kvalifikovat pro udělení mezinárodní ochrany, kdy žalobkyně jako neobřezaná žena ve společnosti, kde je po ní obřízka vyžadována, splňuje znaky určité sociální skupiny. V žalobě žalobkyně upozornila na rozhodnutí francouzského Národního azylového soudu v obdobné věci.
3. Žalovaný se v případě žalobkyně nezabýval vůbec možností, že by žalobkyně jako neobřezaná žena mohla ve státě Edo platit za určitou sociální skupinu, což by ji mohlo kvalifikovat pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu.
4. Žalobkyně zdůraznila, že z celkového jejího jednání je zřejmé, že se cítila nucena podniknout celou řadu kroků pro to, aby jednání svého manžela unikla. Nejprve se odstěhovala do Gambie, kde žila několik let, i tam ji ale manžel a jeho milenky obtěžovali, vyhrožovali ji telefonáty, posílali jí výhrušné zprávy, volali její matce. Následně se od otce dozvěděla, že si má dávat velký pozor, neboť ji exmanžel v Gambii dále hledá. Rovněž v místě, kde bydlela, jí hledal nějaký muž. Žalobkyně se cítila pod značným tlakem, cítila a se nucena odcestovat do Evropy.
5. K argumentaci žalovaného, že v Nigérii je obřízka trestná, žalobkyně uvedla, že i ze zpráv shromážděných žalovaným vyplývá, že se obřízka v Nigérii nadále praktikuje. Žalobkyně nemá důvěru v orgány země původu. Z podkladů žalovaného vyplývá, že i přesto, že je obřízka trestná, nadále se praktikuje, v roce 2021 bylo obřezáno 8,2 % dívek ve věku 0-14 let. Závěr žalovaného, že není možné dospělé ženě proti její vůli obřízku provést, je v rozporu s obsahem spisu. Žalovaný rovněž zcela přehlédl psychické obtíže, na které žalobkyně upozorňovala. Nepřesvědčivý je podle žalobkyně argument žalovaného, že žalobkyně nejspíš nepociťovala obavy z obřízky natolik palčivě, když v zemi původu ponechala svou nezletilou dceru, když žalobkyně detailně vysvětlila, že pro vycestování dcery neměla finanční prostředky. Dcera v Gambii nestuduje, nikam nechodí, schovává se u její známé. Žalovaný se dále vůbec nezabýval skutečností, že se žalobkyně mohla v ČR stát obětí obchodování s lidmi, protože platila za zranitelnou osobu.
6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že má za to, že vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Zdůraznil, že pro posouzení věci je vždy zásadní výpověď žadatele o azyl a žalovaný nemá za úkol domýšlet další skutečnosti namísto žadatelky. Ve vztahu k problematice obřízky uzavřel, že v Nigérii se jedná o praktiku zakázanou a trestnou ve všech státech Nigérie, včetně toho, kde žila žalobkyně. Za důležité považoval, že žalobkyně z Gambie odjížděla již v době, kdy jí její bývalý manžel nevyhrožoval, a i za jejího pobytu v Nigérii se provedení obřízky u své osoby vyhnula „pouze“ jejím odmítnutím, aniž by zmínila jakékoli závažné následky, a to za situace, kdy v etniku Edo dochází k obřízkám výrazně častěji. Jediným zdrojem výhrůžek byl její bývalý manžel, kterého od roku 2017

neviděla. Žalovaný nepovažoval za podložené obavy, že by jí mohl bývalý manžel vyhledat na celém území země původu či Gambie. Dále se žalovaný vyjádřil k otázce posouzení žalobkyně jako tzv. zranitelné osoby podle zákona o azylu a při důrazu na skutková zjištění dospěl k závěru, že žalobkyni nelze pod tento pojem zařadit.

Zjištění z obsahu správních spisů

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 27. 7. 2023 požádala o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů k její žádosti uvedla, že je národnosti Auchí, vyznává křesťanství, je rozvedená a nemá žádné politické přesvědčení. Dále uvedla, že má dceru, roč. 2010, st. př. Nigérie, se kterou žila od roku 2019 v Gambii a dcera je tam stále. Ve vlasti byla naposledy v roce 2019, tehdy se s dcerou přestěhovala do Gambie. V roce 2022 se vydala letecky z Gambie do Španělska, pak tranzitovala do Prahy, kde se dostala do rukou zlým lidem, kteří jí chtěli prodávat na sex; proto uprchla do Německa, kde požádala o azyl. Z Německa ale byla vrácena zpět do ČR.
8. Ke zdravotnímu stavu uvedla, že má deprese a občas pohlavně krvácí, má problémy se spánkem, je ve stresu. Pokud se týče důvodů žádosti o mezinárodní ochranu, uvedla, že její exmanžel chce jí a dceři udělat ženskou obřízku, což odmítá.
9. V pohovoru ke své žádosti dále doplnila, že má vysokoškolské vzdělání v oboru obchodní správa. Rozváděla se od roku 2017 do roku 2019 u soudu v Lagosu.
10. Dcera je nyní v Gambii, kde studuje, je tam u jedné rodiny, kde žili, nechala ji tam do výchovy, než se vydala do ČR. Do ČR přijela bez dcery kvůli penězům, neměla peníze na cestu pro dva. Je to také žalobkyně, komu exmanžel vyhrožuje, dceři až taj nic nehrozí. Exmanžel je schopen ji hledat po celé Africe. Viděla jej naposledy někdy kolem roku 2017, je to promiskuitní muž, nechává volat své milenky, aby jí vzkazovali jeho výhrůžky. Jiné problémy, než s mužem v Gambii neměla. O exmanželovi nemá informace, kdysi žil ve státě Edo.
11. K dotazu, zda by žalobkyně mohla žít na jiném místě v Nigérii, kde ji exmanžel nenajde, uvedla, že exmanžel jí může vyhrožovat kdekoliv, žila tam na několika místech, Afriku celkově nepovažuje pro sebe za bezpečné místo. S exmanželem naposledy mluvila v roce 2019; v Gambii v letech 2019-2022 neměla žádné problémy; s životem tam nepokračovala, protože by se tam náhle mohl objevit exmanžel. Nepotkala ho tam, jen jí zavolali na mobil a řekli jí, že si ji tam může najít. Gambie je blízko Nigérie, Afrika pro žalobkyni není bezpečná.
12. Pokud se týče ženské obřízky, manžel to po žalobkyni vyžadoval, ale ona odolávala. V 10 letech dcery chtěl nechat udělat obřízku jí. O svých problémech řekla tehdy jen v její náboženské komunitě, nikomu jinému. K dotazu, jak by jí mohl manžel donutit k obřízce bez jejího souhlasu uvedla, že tam, odkud pochází exmanžel, to můžou udělat jen tak, když chtějí.
13. Ve správním spise jsou založeny následující informace o zemi původu:
 - Informace MZV ČR ohledně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti
 - Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- Informace OAMP – Boko Haram, aktuální situace a pole působnosti, nábor nových členů, potlačování Boko Haram
 - Informace Finské imigrační služby – Nigérie - Postavení žen, porušování jejich práv a jejich zákonná ochrana
 - Informace Norského centra informací o zemích původu – Nigérie - Mrzačení ženských pohlavních orgánů.
14. Následně dne 19. 4. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je obava z návratu do Nigérie, kde ji manžel vyhrožoval, aby jí tak donutil k podstoupení obřízky, a to i u její nezletilé dcery. Poté, co dospěl žalovaný k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, zabýval se podrobně tím, zda u žalobkyně nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Za tím účelem si obstaral doplňující zprávy k otázce možného nebezpečí ženské obřízky ve vztahu k žalobkyni a její dceři; jednak v podobě informace Finské imigrační služby: Postavení žen, porušování jejich práv a jejich zákonná ochrana z května 2023 a informace Norského centra informací o zemi původu (LANDINFO) : Mrzačení ženských pohlavních orgánů ze srpna 2023.
15. Z těchto informací vyplynulo, že téměř ve všech státech Nigérie platí zákon zakazující ženskou obřízku a všechny formy násilí v soukromém a veřejném životě a stanoví za to tresty odnětí svobody nebo pokutu. Informace o četnosti mrzačení pohlavních orgánů žen a dívek obřízkou se liší v závislosti na metodách jejich získání v době, kdy se prováděl výzkum. O mrzačení ženských pohlavních orgánů však nejsou k dispozici žádné *reprezentativní* výzkumy. Nejvíce se odhaduje, že k mrzačení obřízkou dochází u skupiny Jorubů, následně se jedná o skupinu Hasů, Igbů, Ijawů a skupiny Ibibio-Efik. Nicméně v Nigérii neexistuje žádná skupina, u které by docházelo k obřízce plošně. Podle důvěrného zdroje, se kterými hovořily nizozemské úřady, dospělé ženy, které si nepřejí obřízku, nelze k této přinutit.
16. Žalovaný uzavřel, že nemůže praktiku obřízky zcela vyloučit v jednotlivých komunitách, konkrétně i ve kmeni Edo. Ve vztahu k žalobkyni však uzavřel, že jí nikdy nehrozilo přímé, bezprostřední nebezpečí obřezání. Žalobkyně se obřízce dle svých slov vyhnula tím, že jí odmítla s tím, že neuvedla, že by to mělo pro ni jakékoli následky, a to ani po narození dcery. V době, kdy měl manžel požadovat obřezání dcery, s ním již prokazatelně několik let nežila. V roce 2019 měla žalobkyně i s dcerou odjet do Gambie, kde žila bez jakýchkoli potíží až do roku 2022.
17. Žalovaný dospěl k tomu, že žalobkyně tedy nečelila přímému nebezpečí obřízky, ale pouze telefonnímu nátlaku ze stran bývalého manžela, či jeho milenek, což nikdy nepřekročilo úroveň slovního vyhrožování (minimálně od roku 2017 nebyla s bývalým manželem v osobním kontaktu). Žalovaný nepovažoval za podložené, že by bývalý manžel žalobkyni mohl nalézt kdekoli na území Gambie či Nigérie. Nadto fakt, že žalobkyně ponechala v Gambii svou nezletilou dceru dosvědčuje, že její pobyt považovala v Gambii za bezpečný. Tvrzení žalobkyně o tom, že ve státě Edo, odkud žalobkyně pochází, „si mohou obřízku dělat, jak chtějí“ považoval žalovaný za rozporné se zjištěnými skutečnostmi.

18. Žalovaný tedy neshledal naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
19. Dále se žalovaný poté, co neshledal naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu a azylu za účelem sloučení rodiny, zabýval naplněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Ani ty však u žalobkyně neshledal.

Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
21. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí.
22. Krajský soud má za to, že žalovaný se podrobně zabýval azylovým příběhem žalobkyně a obstaral si zejména k otázce nebezpečí obřízky u žalobkyně, potažmo její dcery, v Nigérii dostatečné podklady.
23. Krajský soud nesdílí námitky žalobkyně, že se žalovaný obavou žalobkyně z ženské obřízky zabýval nedostatečně. Naopak, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný na podkladě dostatečných informací posuzoval optikou azylového příběhu žalobkyně a jejich tvrzení, která nezpochybnil, situaci v Nigérii, a právě na podkladě tvrzení žalobkyně dospěl k závěru, že u žalobkyně takové obavy nejsou dány, resp. Nejsou pravděpodobné. Není pravdou, jak tvrdí žalobkyně, že by se nezabýval tím, že by žalobkyně mohla představovat jako neobřízaná žena ve společnosti určitou sociální skupinu. Uvedeným se totiž žalovaný (byť částečně implicitně) zabýval právě v části rozhodnutí, kde hodnotil právě naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy mj. i otázkou pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině.
24. Rozhodnutí v této části tedy určitě nelze považovat za nepřezkoumatelné.
25. Je třeba zdůraznit, že žalovaný nijak nezpochybnil skutečnost, že v některých částech Nigérie skutečně nelze riziko ženské obřízky vyloučit, nicméně na podkladě azylových tvrzení žalobkyně dovedl, že tomu tak není u žalobkyně. Žalovaný navíc nebagatelizoval otázku mrzačení ženských pohlavních orgánů, jak se snaží navodit žalobkyně v žalobě. Právě naopak.
26. Žalovaný pouze a jediné zdůrazňoval skutečnosti vyplývající právě ze samotné výpovědi žalobkyně a z jejich azylových tvrzení, když dovedl, že žalobkyně jako dospělá žena obřízku odmítla a ani netvrdila že by to pro ni, byť v rámci kmene Edo, mělo nějaké negativní důsledky, vyjma nátlaku manžela. Tomu ostatně unikla tím, že i s 10letou dcerou odcestovala do Gambie.
27. Ani krajský soud nijak nesnižuje a nezpochybňuje, že žalobkyně mohla dle svých tvrzení pociťovat tlak k podniknutí řady kroků, aby unikla nátlaku svého (bývalého)manžela. Nicméně právě kroky, které učinila, se jeví krajskému soudu jako účinné, když nadto

z tvrzení žalobkyně nelze dovodit více, než že čelila ústním (telefonickým) výhrůžkám (bývalého) manžela.

28. Krajský soud přisvědčuje závěrům žalovaného, že nelze za přesvědčivé považovat obavy, že by byla bývalým manželem nalezena kdekoli v Gambii či Nigérii, když k tomu žádná tvrzení žalobkyně nesvědčí. Naopak, okolnost, že ponechala v Gambii svou nezletilou dceru svědčí o opaku.
29. K dalším tvrzení žalobkyně v žalobě, týkající se obecný tvrzením vyplývajícím mj. také z informací, z nichž vycházel žalovaný, lze uvést, že krajský soud tyto skutečnosti nijak nezpochybňuje, nicméně jsou irelevantní ve vztahu k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně, potažmo její žaloby, neboť tyto zprávy jsou obecné; v každém jednotlivém případě je přitom třeba reflektovat právě konkrétní situaci konkrétního žadatele o mezinárodní ochranu.
30. Pokud se týče námitky žalobkyně stran toho, že žalovaný se nezabýval tím, zda žalobkyně nemůže být posuzována jako zranitelná osoba s ohledem na tvrzení žalobkyně v rámci pohovoru k její žádosti o mezinárodní ochranu, krajský soud uvádí, že neshledal pochybení žalovaného soudu, pokud se blíže nezabýval tvrzením žalobkyně, že po příjezdu do Prahy se jí chopili nějací lidé a chtěli, aby jim vydělávala peníze za sex. Z pohovoru s žalobkyní totiž vyplývá, že k tomuto tvrzení žalobkyně doplnila, že uvedeným osobám utekla do SRN a požádala o azyl tam.
31. Z uvedeného podle krajského soudu nelze dovodit ani zdánlivě, že by žalobkyně mohla spadat do kategorie zranitelné osoby ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu. Lze mít spíše za to, že se jednalo o ojedinělou situaci, která nadto neměla ani původ v zemi původu a žalobkyně byla s to tuto situaci vyřešit sama.

Závěr a náklady řízení

32. Krajský soud tedy uzavírá, že neshledal důvodné žádné žalobní námitky, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 30. září 2025

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.